

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia   listopada 2009 r.

**Pan
Krzysztof Świdroń
Naczelnik
Drugiego Urzędu Skarbowego
w Koszalinie**

LSZ-410-22-01/2009
P/09/023

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Drugi Urząd Skarbowy w Koszalinie (Urząd), w zakresie opodatkowania transakcji wewnątrzwspólnotowych podatkiem od towarów i usług (VAT) w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Naczelnikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie stanowiącym przedmiot kontroli, mimo stwierdzonych uchybień.

Urząd na bieżąco wprowadzał i aktualizował w systemie Poltax dane zgłaszane przez podatników, w którym do dnia 30.06.2009 r. zarejestrowano 3.852 czynnych podatników VAT, w tym 1.385 podatników VAT-UE (tj. deklarujących transakcje wewnątrzwspólnotowe). Weryfikacja merytoryczna dokumentacji zgłoszeniowej, a także jej wiarygodności, dokonywana była bezzwłocznie i zgodnie z zasadami określonymi przez Naczelnika. Natomiast nie zapewniono właściwego monitoringu podatników, którym należy zamknąć obowiązek podatkowy. Nie prowadzono bieżącej analizy informacji o podatnikach, którzy z powodu niezłożenia przez nich deklaracji podatkowej przez 6 kolejnych miesięcy lub

---

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

2 kwartały² powinni zostać wykreśleni z rejestru podatników VAT-UE. Wykazy tych podatników sporządzane były tylko raz w roku (w I kwartale). Badanie próby 10 podatników wykazało, że trzech z nich wykreślono z rejestru po upływie ponad 1 roku od upływu terminu spełnienia ww. warunku, a dwóch innych w okresie od 6 do 12 miesięcy.

W 2008 r. dochody z tytułu podatku VAT w porównaniu do 2007 r. zmalały o 2.646,3 tys. zł do kwoty 44.034,0 tys. zł. W I półroczu 2009 r. dochody z tego tytułu wyniosły 21.386,2 tys. zł.

Badanie złożonych przez podatników 50 deklaracji VAT-7 wykazało, że przy dokonywaniu zwrotu podatku przestrzegane były obowiązujące w Urzędzie wewnętrzne procedury postępowania. Deklaracje objęte były czynnościami sprawdzającymi, a wykazane w nich dane na bieżąco rejestrowano na kartach kontowych podatników. Zachowana była terminowość dokonywania przez Urząd zwrotów podatku oraz prawidłowość ich kwalifikowania w ciężar właściwego roku budżetowego.

Urząd nie realizował obowiązków w zakresie sporządzania raportów z Systemu Wymiany Informacji o Podatku (VIES), bieżącego ich analizowania oraz prowadzenia postępowań wyjaśniających w sprawie niezgodności sygnalizowanych w tych raportach, w sposób określony w „Wytycznych do organizacji prac w urzędach skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług” opracowanych przez Ministerstwo Finansów w styczniu 2007 r. Raporty z systemu VIES były wykonywane niesystematycznie. Raport o podatnikach zarejestrowanych dla VIES, którzy nie złożyli deklaracji VAT lub informacji podsumowującej VAT-UE nie został sporządzony za IV kwartał 2008 r., raporty dotyczące sprawdzenia numerów VAT nabywców za II i IV kwartał 2008 r. nie zostały sporządzone w formie wydruku i były analizowane na podstawie odczytów z komputera – bez dokumentowania czynności. Raport o niezgodnościach w nabyciach podatników sporządzono tylko raz (zawierał dane tylko z I półrocza 2008 r.). W 2008 r. i I półroczu 2009 r. nie sporządzano oraz nie analizowano raportów zawierających informacje o różnicach pomiędzy deklaracjami VAT oraz informacjami podsumowującymi VAT-UE. Raporty te sporządzono dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. 28.08.2009 r. Niezgodności pomiędzy deklaracjami podatkowymi, a informacjami podsumowującymi wystąpiły w 132 przypadkach, a ich łączna wartość wynosiła 9.510,9 tys. zł. Do dnia zakończenia kontroli NIK, pracownicy Urzędu wyjaśnili 81 spraw, eliminując różnice w wartościach transakcji wewnątrzwspólnotowych na kwotę 8.496,4 tys. zł.

---

² art. 97 ust. 15 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535 ze zm.)

W ocenie kontroli, przyczyną tych uchybień był brak nadzoru przy wykonywaniu obowiązków przez pracownika zatrudnionego na stanowisku osoby kontaktowej ds. handlu wewnątrzwspólnotowego. Urząd nie posiadał również wewnętrznych procedur określających terminy i częstotliwość tworzenia raportów z VIES oraz sposób analizowania i dokumentowania czynności sprawdzających. Procedury określające standardy w zakresie obsługi dokumentów VIES, opracowano w trakcie kontroli NIK.

Urząd prawidłowo weryfikował niezgodności wykazane w raportach VIES, co potwierdziło badanie 42 takich przypadków. Wyjaśniono 38 spraw, z czego w jednej stwierdzono zaniżenie podatku należnego o 3.172 zł, a w pozostałych nie wystąpiły negatywne skutki podatkowe. Działania Urzędu przy załatwianiu wniosków i informacji otrzymanych z państw członkowskich UE na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1798/2003 Rady Wspólnoty Europejskiej z dnia 7 października 2003 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej³ były wykonywane terminowo. Czynności sprawdzające mające na celu zweryfikowanie informacji spontanicznych przekazanych na podstawie art. 19 ww. rozporządzenia, w jednym przypadku doprowadziły do skorygowania przez podatnika deklaracji i ustalenia podatku należnego od wartości transakcji w kwocie 4.304 zł, a w dwóch przypadkach nie wywołały skutków podatkowych.

W 2008 r. w stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby kontroli obejmujących podatników VAT-UE z 29 do 21 (o 27,6 %), natomiast w I półroczu 2009 r. przeprowadzono 8 takich kontroli. Wzrosły efekty finansowe tych kontroli z 408 zł w 2007 r. do 17.358 zł w 2008 r. i 32.245 zł w I półroczu 2009 r. Przy typowaniu podmiotów do kontroli uwzględnione były kryteria do kontroli podatkowych dla obszarów ryzyka, ustalone decyzjami Pana Naczelnika nr 1/2008 z 5.02.2008 r. i nr 6/2009 z 15.06.2009 r.

Urząd na bieżąco monitorował regularność dokonywanych wpłat podatku VAT. Zaległości w tym podatku na 30.06.2009 r. wyniosły 14.716,2 tys. zł. Zbadano zaległości, wobec których na koniec I półrocza 2009 r. nie podjęto żadnych działań (214,5 tys. zł) oraz objęto tylko upomnieniami (1.828,3 tys. zł). Stwierdzono, że w lipcu i sierpniu 2009 r. Urząd podejmował właściwe czynności. Do dłużników, którzy nie uregulowali zaległości skierowano upomnienia. Badanie dokumentacji 10 największych dłużników, którzy na koniec I półrocza 2009 r. posiadali łączne zaległości 532,6 tys. zł i do 31.08.2009 r. nie byli objęci tytułami wykonawczymi wykazało, że prowadzono działania mające na celu ustalenia adresów i majątku dłużników. Za zaległości spółek przenoszono odpowiedzialność podatkową na członków zarządów tych spółek i obejmowano ich egzekucją administracyjną.

---

³ Dz. U L 264, poz. 0001-0011

W przypadku podatnika objętego postępowaniem upadłościowym, zaległość została zgłoszona syndykowi masy upadłości. Analiza terminowości podejmowania czynności egzekucyjnych na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w okresie kontrolowanym również wykazała poprawność działania Urzędu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających bieżące aktualizowanie danych o podatnikach, którym nadano numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzwspólnotowych.
2. Wzmocnienie nadzoru nad stanowiskiem osoby kontaktowej ds. handlu wewnątrzwspólnotowego zapewniającego regularne i terminowe tworzenie raportów z VIES oraz ich systematyczną analizę, a także właściwe dokumentowanie czynności analitycznych w tym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Naczelnika w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Naczelnikowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu..

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.